

ကုပတေဠံပိဏ္ဍိလွင်ဣ' ဂြိတ်းကုပပွင်
သိုင်တိုင်းဗိုင်းရှုံဂဏ်သုပသေလိတ်
သဗ္ဗတမြန်မာ့ခိုင်ငံတော်
(မူရှုံး ပထမ)

ဝမ်းလွှဲး ၁၉၇၂-တွင် လိုခိမတ် (၁၉) ဝမ်း။

ခိန်းပွန် ပထမ
ပိန်မူပိုင် မြန်မာ့ သုင်သေလိတ် လမ်းလိန်ပုတီ
လိုခ် ခေပ်ပီ ၁၉၇၂-တုင်။

ပုခ်တု မြန်မာ့ သုင်သေလိတ် လမ်းလိန်ပုတီ
ပေ့၊ ခိန်းတီ- ဂေ့ပုင်ရေ့ထိမ်းဂခ်ခမ်း
လွင်ခိန်းထိင်ထေ ထုင်ပိုခ်ပပ် ကုင်။

မၤတိၤဂၤ

လွင်တင်း		ခဲးလိၤ
	ၤဂၢၢ်တီး ၅
ခဲး	၁။ ခိုင်ငခိုင်တေၤ ၉
ခဲး	၂။ မူခဲးပိခဲး ၁၁
ခဲး	၃။ လွင်ဇုာ်.တေၤတင် ခိုင်ငခိုင်တေၤ ၁၉
ခဲး	၄။ လုတ်တေၤဂၢၢ်ခဲးခိုင် ၂၅
ခဲး	၅။ ဂွင်လီခိုင်ငခိုင်တေၤ ၃၅
ခဲး	၆။ ထံးဝုခဲးလုင် ၄၅
ခဲး	၇။ ထံးလီရင်တြး ၅၂
ခဲး	၈။ ထံးပွင်ပခဲး ကရုၤဝဲးဂၢၢ်ခဲးခိုင် လွင်လုၤဂၢၢ် ကုပတေ ၅၇

ချစ်ကြွေ

လွင်တင်း

ခေ့လိန်

ခင်း ၉။ ထုံးလိတ်သေး ဝင်းငင်းရင်းမိုင်း.... ၆၂

ခင်း ၁၀။ ရွင်လီရင်းမိုင်း ၆၆

ခင်း ၁၁။ က ခွင့် က ယေး ငပ် တိုင်း ဝေ
တၢ်ဝုခင်းဝုတ်တြး ရင်းခင်းမိုင်း ၇၆

ခင်း ၁၂။ ကခိတ်လိန်မံတင်ခိုခင်း ၉၁

ခင်း ၁၃။ လွင်ခိုခင်းယုဂ်သီးတၢ်ဝုခင်း လွင်ဒုဂ်ကွက်၊
လွင် တိဂ်း တင် လိန် မံ တင် ခိုခင်း ၉၉

ခင်း ၁၄။ တုင်း ခိုင်ငင်းတေၢ်၊ ထုံ
တိမံတိတွင်း ခွဲး ဝေ ဝိင်းမိုင်း ၁၀၄

ခင်း ၁၅။ လွင်ကခင်းမိး ကုပတေ ခံပိုခင်း
လွင်ဖွဲ' ဂိုတ်းကပ်ပွင် ၁၁၀

ခင်း ၁၆။ ချစ်တိပ်းတတ်းဂူလွင်လွင် ၁၁၂
လွင်တင်းမွှ်ခင်း ကုပတေ ခံပိုခင်း၊
လွင်ဖွဲ' ဂိုတ်း ကပ်ပွင် သိုင်တိုင်း
မိုင်းရှု' ဝခင်း သုဂ်သေလိတ် သမ္ပတ
ခိုင်ငင်းတေၢ်မိုင်းမခင်း (မူဂျုံး ပထမ) ၁၂၁
ဝေၢ်ဂုၢ်ခတ်းတေၢ်မခင်း ၁၅၂

ရှင်တီး

ရှမ်းဂုဏ်းဂိုဏ်းမိုင်း၊ ရှမ်းဝန် ရှမ်းမိုင်း ထွင်းလံ
ထိုင်းကန်ယူသားဂိန်သင် နှိုးသိုင်တိုင်းမိုင်းရှုံ့တုံဂိန်ထုပ်
သေလိတ်သမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံတော်နှင့် ထုံးဆင်သမိုင်း
ထိုက်တင်းသိင်ဆန် မီးဂေါ မိုန်ဂန် အံဇီးဂေါ မိုန်ဂန်၊
ဂတ်းဆင်ဂတ်း၊ မံဆင်မံ၊ မံအံလိပ်ရှင်းအံယု၊ လရှုံ့ခီလိရှုံ့
လံ ရွင့်မိုင်းဂန် ယူသားရှုံ့လုဂ် ဂန်မးယူယပ်။

ရှမ်းဂိုဏ်းမိုင်း ရှမ်းဝန်ရှမ်းမိုင်းတင်းလံနှင့် လွင်
သန် ခတ်းလူ ခွင်မိုင်း၊ တုလိဂ်မိုင်း ပေတေ လွတ်ပုန်
ဂုလိပွဲးတိုင်း တင်းသိင်ဆန် အံမံဂိုန်ပေ အံမံသုံးဂိုန်ပံ
ထတ်လိရှင်ပိုင်းဝန်မိုင်း၊ ဂုန်သုအုရိုဂ်ခီတကြိုးသေ ရှမ်း
ဆင်ဂန် လွင်လွှဲရှုံ့လွဲထီဂန် လွင်ခဲလုန်ပုန်ပင် တုဂ်ဂင်
ဆန် ဂိုတ်းကရင်းသေ ပုန်တုလွတ်လပ်ဆန် ပးတင်း
မန်ရှတ်းရှန် အုဂ်တိုင်းယပ် အွန်ဂန် ခတ်းသင် မးသေ
မုင်မွင်းလွင်တီမုင်ခရေလီ၊ လွင်သုင်သေလိတ်မးယူပံ။

ထုတ်သန်တန်း လွတ်လိပ်း ဂွမ်းမေ့ တင်းသိင်အေအံ
စွပ်ပိုင်ကူပတေခံပိုအံ လွင်ဇွဲ'ဂြိုတ်း ကျပ်ပွင်အေအံ မပ်ဂိုမ်း
လုင့်ပွင်မးအေအံလေ လွင်ဂွမ်းဂှ် ကအိတ်ပုလီမခ် တီမုပ်
ခရေလီ ကပ်ဂိုမ်းသးမပ်လေ ပတေသရိတ် ကပ်လိခ် ကပ်
ဂေးလင်းလုင်မပ် ကျအု ဂှ်ဗ်း မးအေအံ ဝမ်းအိုင်ယဝ်
ဝမ်းအိုင်ဇေတိုမ်း မခ်ဂိုမ်းမးသေ လွင်သုပ်သေလိတ်အံ
ထခ်ပေတေ သုတ်းဂှ်ဝ်းဂွတ် ဇိပ်ဂွတ်မး ကချေကအေဂှ်
အိုင်ယဝ်။

အင်ဂြိုပ်ပေပုအံလွတ် ကချေကအေဂှ် လေတုတေ
တင်လဲ ကအိတ်သုပ်လေလိတ်အေအံ စွင်လီ လုဂ် ညေအံ သိုင်
တိုင်းမိုင်းဂှ် ဂခ် မြခ်မု အိုင် ဝခ် အံ လွံးအင် တုဂခ်
သမိုင်းပခ်အေအံ ပေပုဇုတ်းမးသေ ချတ်းခိုင်ပွင် မြခ်မု
သုပ်သေလိတ် လခ်းလိဂ် အေအံမးယုယဝ်။

မြခ်မု သုပ်သေလိတ် လခ်းလိဂ်ပုတီအံ လွံးအင်
ဂုခ်းဂိုမ်းမိုင်း၊ ဂုခ်းဂြိုတ်းဂခ်၊ ဂုခ်းဝခ်ဂုခ်းမိုင်း၊ မုင်မုင်
မးသုပ်သေလိတ် လေဂု ကခ်သုယု လိုင်မခ်အေအံ အင်
ဂြိုပ်ပေတေ တေတင်လဲ ဂှ်တုင်းကပ် သခ်တ ဂင်လွဲဂုခ်း
ဂိုမ်းမိုင်း၊ ဂုခ်းဝခ် ဂုခ်းမိုင်း တင်းလဲသေ၊ မပ်ဂှ် ဂုဂခ်
သေ ပိခ်ပဲလုပ်းဂခ် လုင့်လိင်းဂခ် လီလီသေ ကင်လဲ
တီကခ် ကူပတေခံပိုအံ လွင်ဇွဲ'ဂြိုတ်း ကျပ်ပွင် အိုင်ဝခ်
တေဂှ်အံယုယဝ်။

ဂုမ်း ဂုခ်းဂိုမ်းမိုင်း ဂုခ်းဂြိုတ်းဂခ် ဂုခ်းဝခ် ဂုခ်း
မိုင်းလိဂ်းအံ—

-လွင်မြန်မာ့သုင်သေလိတ် လမ်းလိပ်ပုတီ အွန်ဂွင်
ခေန် ဂှ် ခံတုင်းကပ်လိုက် လိုက် လံသံကန်ဝါ ခေန်
ချတံးသန်ခိထန်ခေန်လေသင်။

- ရုန်းခင်ဂခါ ခိုင်းရုန်းခင်ဂခါ ဂျိဝန်လခိတ်
ဂှ် ဝိသမ လေယုလေင် အံတြးဒီလိက်ဂိန်ဂွန်ခေန်
ခတ်းသန်သေ ကန်တြးမုထိုင်သေ ပြီမထုပ်တြး
ဂှ်ဂှ်ဂှ်းခေန် ဝဲအေတေဂှ်သေ လွင်ရုန်းအံဂှ်အံပွင်
ပိုင်တုင်းလိုခင်းဂပ်ခါ လွင်ဝိန်လံခေန် တင်းမန်း
အံမီးကဝါဂှ် ဂျိတီခိုင်တံအွံ' မွင်လှ်ခေန် ကိတ်း
လူထွန်တေဂှ်အေဂခါ လွင်တင်း အံမီးလိုက်ခေန် ဂှ်
လွတ်ဂင်းသေယဝ်၊ ကခိတ်လွင်မီးမဂ် သုင်သေလိတ်
ကန်သုယု လိုင်မဂ်ခေန် ထွံးခင်သိဂ်တင်း မြန်
မ သုင်သေလိတ် လမ်းလိပ်သေ တေအွန်ဂခါခေတ်
တင်ကန်ဝါ ခေန် ချတံးသန်ခိထန်ခေန် လေသင်။

- ဖေဝရံမု တုင်ဂပ်ဂှ် ခေန် တုင်ဂပ်ဂှ်း ဖေခင်သင်း
ဂှ်တင်းသင်ခိုင်ပွင်လံ ကခိတ်လွင်ရုန်းယု သုင်သေ
လိတ် ကီမုင်ခေန်လိခေန် ထွံ ခင်သိခင်တင်း မြန်
မ သုင်သေလိတ်လမ်းလိပ်သေ တေအွန်ဂခါခေတ်တင်
ကန်ဝါ ခေန် ချတံးသန်ခိထန်ခေန်လေသင်။

- ဂျိတီခင်းသိုင်တိုင်းမိုင်းဂှ်' ဂခါ သုင်သေလိတ် သမ္မတ
ခိုင်ခေန်တေဂှ် မိုင်းမခေန် ထွံးခင် လွင်ခိုင်းရုန်း
ထိုင်ဝိုင်းဂခါခေန်သေ မီးမိုင်းဂခါ အံမီးမိုင်းဂခါ

မံဆင်မံ ဂတ်းဆင်ဂတ်း မံဆံလိပ် ဂှင်းဆံလု ကရှုမိ
လီရှုလံ တေလိုဝါးပျးဖွံ့ ဂွင်မိုင်းဂခ်ယုဉာထုခ်
ထုခ်ကခ်ဝါးဆခ် ချတံးသခ်ဆိထခ်ဆခ်လေသင်။

- ဆင်ပျးမီးဆွဲးကူပတေ ခံပိုဆ်လွင်ထွံ့ ဂှိတ်းကုပ်ပွင်
ဆင်ငခ်တေဂြဲဆ် ကဉ်ကယေး တီမုပ်ခရေလီ၊ က
ဉ်ပိုင်ထိုင်ယု တုပ်ဂှင်း ထိုပ်းဆခ်လေ ကဉ်လွတ်
လပ်ထိုပ်းဆခ် ခံကျပေးသယဂ်၊ ကဆိတ်သုင်သေ
လိတ်လေ ပုခ်တုဂြဲဆင်ငခ်တေဂြဲ ကခ်တုဂှင်းဂှိတ်ထိုင်
မုး တုဂုခ်ထိုပ်းဆခ် ဂှိပေဂှပ်ဂှိတ်လ ထိုင်ထိုင်
ကခ်ဝါးဆခ် ချတံးသခ်ဆိထခ်ဆခ်လေသင်။

- လွင်ဂံထေဇီးထိဂ်လေ မိုင်းဆင်ဂခ် ဝုတ်တြးဂှုဂ်း
ဂေ့ဂခ်ဆံပခ်လံလု ရှုထင်မိုင်ပွင်ဂှိတ်းသင်ဆခ်
တေခတ်းသင်ဂု တုသေ ကခ်ဝါးဆခ် ချတံးသခ်
ဆိထခ်ပုံလေသင်။

ဂုဘိပွဲးတုင်းကပ် သခ်တဂှင်း ဂုခ်းဂိုဂ်းမိုင်း၊
ဂုခ်းဝခ်ဂုခ်းမိုင်း တင်းလံပတ်းပိုဆ် တင်းမိုင်းဆခ်ဆွဲးဂု
ကူပတေ ခံပိုဆ် လွင်ထွံ့ ဂှိတ်း ကုပ်ပွင် ဆင်ငခ်တေဂြဲဆ်
သဂ္ဂရိတ်မခ် _____ ဝဂု _____ ဆိ _____
လိုခ် _____ ခံ _____ ဝခ်း _____
(ခရိတ်သဂ္ဂရိတ် ဝဇ္ဇ _____ တုပ် _____ လိုခ် _____
ဝခ်း _____) ဆ်ပျတ်ထခ်းပဂ်းမခ်ပုံယဂ်ယပ်။

ကဗျာ ၁

ခိုင်ငံခေတ်

ပုဒ်မ ၁

မြန်မာ့ခိုင်ငံခေတ်အဖွဲ့ဝင်ခိုင်ငံခေတ်ဂုဏ်
ရှိတ်ဂဏ် ဂုဏ်ဝဏ် ဂုဏ်မိုင်းမင် ကျဆုပိုင် ထိုင်လိက်
ထိုင်လွံ လွတ်လပ်သေ ပိန်သုင်သေလိတ် ခိုင်ငံခေတ်
ယဉ်။ ခိုင်ငံခေတ်အဖွဲ့ တက်လဲလွင်ဝါ သိုင်တိုင်း မိုင်းရှု
ဂဏ် သုင်သေလိတ်သမ္မတမြန်မာ့ခိုင်ငံခေတ်ယဉ်။

ပုဒ်မ ၂

သိုင်တိုင်းမိုင်းရှုဂဏ် သုင်သေလိတ်သမ္မတမြန်
မာ့ခိုင်ငံခေတ်အဖွဲ့ ပိန်ခိုင်ငံခေတ်ဂုဏ်မိုင်း မိုင်းဂုဏ်
ပွင်းလှိုင် ယူသင်းရှုလှိုင်ဂဏ်အဖွဲ့ယဉ်။

ပုဂံမ ၃

ခွပ်ဆုံလိဏ်လိခ် ကခ်ခပ်ပုး လိခ်၊ ဆုံ၊ ထုံး၊
ခိုင်ခင်တေၤအုံ ဝိခ်ခင်ကတိုင်းမခ်း တင်တံးယူ မိုဝ်
ဝခ်း ကုပတေ ခံပိုဆုံ လွင်ဗွဲ'ဂိုတ်း ကုပပွင်ဆုံ ပဂ်းမခ်
ခခ်ယဝ်။

ပုဂံမ ၄

ကုအေၤထိုင်လိဂ်းထိုင်ထွဲ ခိုင်ခင်တေၤအုံ တဂ်း
လံပဂ်းမခ်ဂှ် လုံတင်းမိုဝ်းယဝ်။

ကစား ၂

မူဝါဒ

ပုဒ်မ ၅

တိုက်ခန်းကမ်းလမ်းမပန်းတုင်းခိုင်ခံ့စောင့်
ပိန်ကဆိတ်သွင်သေလိတ်ယပ်။

ပုဒ်မ ၆

ကဆိတ်လွင်မီးမဂ်ခိုင်ခံ့စောင့်
လွင်မီးမဂ်သွင်သေလိတ်ယပ်။

ပုဒ်မ ၇

လွင်ထွဲဂိုတ်ခိုင်ခံ့စောင့်
သေလိတ်တိုက်မဂ်ခရေလိတ်ယပ်။

ပုဂံမ ၈။

ဂုဏ်တို့၏ ခိုင်ခံ့တော်အံ့ ရှမ်းခင်ခင်၊ မိုင်းရှမ်း
ခင်ခင်၊ ကိုယ်တို့၏ ကိုယ်တို့၏အံ့ တွင်းလဲ ဝင်းသင်း
လုံးလုံးယဉ်။

ပုဂံမ ၉။

ခိုင်ခံ့တော်အံ့ နှင့် ဝင်ပန်းပုခင်ပင်လွင်မင်းဂိုဏ်း
ကို ဂိုဏ်းအေးလေ ကမ်းခပ်ပျား ရှမ်းကပ်ရှင်းတုဂိုဏ်းခင်၊
ကပ်ရှင်းလှမ်းဂိုဏ်းခင် ရှမ်းဝမ်းရှမ်းမိုင်းလိုင်းအံ့ယဉ်။

ပုဂံမ ၁၀။

ခိုင်ခံ့တော်အံ့ တွင်းလဲလုံ လျား ပုဂံသင့် ပန်းတု
နှင့် ဂုဏ်၊ လှူအံ့၊ တုရိဂ်တ ရှမ်းကွမ်းခပ် ပေတေ
အုတ်ထုတ်၊ တုဂ်းတွမ်းဂူပျာအံ့ယဉ်။

ပုဂံမ ၁၁။

ခိုင်ခံ့တော်အံ့ တွင်းလဲထုင်းလိုင်း တစ်ပုဂံ
ကမ်းလိပ်ခွဲယဉ်။ ပုဂံမြန်မာထုဂ်သေလိတ်လမ်းလိပ်အံ့
ပိန်ပုဂံ လွင်မိုင် ကမ်းရုဂ်းသေ အံ့ရှင် ခိုင်ခံ့တော်
ယဉ်။

သင်္ခတဂင်ဣဂဏ်၊ လွင်ရှုံဂဏ်ခမ်းရှု၊ လွင်ရှုံဂဏ်တိပ်း
 တတ်း၊ ဂုဏ်းတင်းသိင် လွင်တုင်းထွံ ဂြိုတ်းထွံး ကဏ်ရှုံဂဏ်
 ကိပ်းတတ်းခေန်၊ ခင်ကဏ် မူလုံး ပုၤခိုင်တိပ်းတတ်းခေန်
 ငေ ကဏ်လိမ္မာန်ခေန် မူလုံး ပုၤတၢ် တဂ်းလံတုင်းထွံ ဂြိုတ်း
 သင် ထွံးကဏ်ခပ်ပုၤ တင်းဂြိုတ်း တင်းဂံ သုင်သေလိဘံ တီ
 မုင်ခရေလီ တဂ်းလံဂြိုတ်းထွံးယဝ်။

ပုဂံမ ၁၅

ထွံးခင် ကုပတေမဂ်ခံ ဂုဏ်းခွံးမိုင်းဂုဂေၤ ကဏ်
 မာဂေၤအချင်း လုံထုခင်ခံ -

(၁) ဂုၤထီလုံးကသင့်သင့် ပရှုင်ငေ တေသ သိင်
 ရုၤခေန် လွင်တုင်ဂင် ခပ် ပုၤ ဂြိုတ်း သင်၊
 လွင်ဂြိုတ်းကသုင်၊ လွင် ပခင် သင် တ ငေ
 လွင်လိုက် မံတင်ခိုခင်။

(၂) ကဏ်လိုက် မံတင်ခိုခင်ဝံ ဂေၤတင်တုင် ဂုဏ်း
 မိုင်းထိုင်းခေန် လွင်ခိုခင်းယုဂ်သီး လဝုၤ
 ချုလိုင်းခံ ဂြိုတ်းလံယဝ်။

ပုဂံမ ၁၆

ကဏ်သုင်းတိုင်း ကုၤခေၤ ခိုင်ခေၤတေၤ ခိုင်ခေၤ
 မာၤ ကုၤခေၤပိုင် မူလုံးသေကဏ် သေကဏ်ခေန် ဂေၤ
 မာၤတင်တုင် ကဏ်လိုက်မံတင်ခိုခင် ဝံခေန် ဂုၤထီ ဂုဏ်းခွံး
 မိုင်း ကဏ်လိုက်မံတင်ခိုခင်တုင်ဂင်ခေန် လပ်လုဂ်လွင်တုင်ဂင်

ပွင့်နှိတ်းမးအေအ် လွဲးအင်မးယံးမးသေ တဂ်းလဲကလီ
 င်ခံယဝ်။ သအ်တဂ်းအ်းခိုင်းအေအ်ဂေၤ လွဲးအင်မးယံး
 အ်းသေ တဂ်းလဲကပ်ယဝ်။

၈၆ ၁၇

ဂိဂ် ကအေအ်း တေသသိင်ဂျါ တေဂ်းတီးသင်အေအ်
 ျယဝ်တုဂ်လဲအ်းတေသအေအ် အင်ဂျိဝ်တေယဝ်တုဂ် ဂုအ်း
 တီးဂအ် ဂုအ်းဝအ် ဂုအ်းခိုင်း အအ်မီးအ်းတေသအေအ် တုဂ်
 ဝ်တဂ်းလဲဂ်းတီးသင်ခွင်ခွင်ယဝ်။ လီမဂ်လိဝ်းအေအ်ခွင့်ဂ်း
 ဝ်လေတဂျုအ်းလိဝ်းအေအ် တဂ်းလဲကဂ်းယေအ်ပအ်ယဝ်။

၈၆ ၁၈

အိုင်ဝအ်တေၤအ် -

(၁) ဂျါပိအ်သယအ်ကတုဂ် ပိတ်ဂလးအအ်မီး လီ
 အိုင်လိအ်တွဲလိအ်၊ လီအိုင်အ်တွဲအ်၊ အ်းလုံး
 လိဝ်းအေအ်လေ အင်လိအ်တင်းသိင် လိဝ်း
 အေအ်ပိအ်ဝင်ဂျင်းကပ်မအ်းယဝ်။

ဝ်အ်
 ဂ်း

(၂) ပုအ်တဂျုမဂ်းလီပိအ် ဂုအ်းဂိဂ်းခိုင်း ဂုအ်း
 ဂ်းတီးဂအ် ဂုအ်းဝအ် ဂုအ်းခိုင်းမဂ်းအေအ် သ
 ယအ်ကတုဂ် ပိတ်ဂလးလိဝ်းအေအ် အင်ဂျိဝ်
 ပေၤတေအေအ်းဖုဂ် တုဂ်း တွအ်း မး အေအ်
 လွင်ဂ်းတီးသင် လွင်ထုဂ်းအွဂ် ယိဝ်းဂ် သုဂ်း
 တိုဂ်းလိဝ်းအေအ် တဂ်းလဲဂ်းတီးယဝ်။

သိတ်
 င်ပွင်
 ဘ်အ်

ဝအ်

သ
တ
တိ
ငေ
သ
ပုဂံ

ပုဂံမ ၁၉

အိုင်ဝန်တော့အုံ အရင်းထုဂ်ရန်အွန် အန်မီး
အုံးအိုင်ဝန်အန် တန်းလံဂ်တီးပြေသုပိုင်ယဝ်။ အန်ပံဂ်တိ
ပြေသုပိုင်လံဂ်တီးအန် တန်းလံဂ်တီးသမဝါယမပိုင်ယဝ်။

ပုဂံမ ၂၀

ပုဂံ
က

အိုင်ဝန်တော့အုံ အန်အံတိုဂ်ခိုဂ် လအိတ်လွင်မီး
မဂ် သုပိသေဝ်လိတ်အန် အန်ရုအ်းဂိုဂ်းခိုဂ်း ပုဂ်ဂလိဂ်ဂိုင်
လွင်ဂိုဂ်းသင်အန် ခွင်းပအ်လံယဝ်။

ပုဂံမ ၂၁

လွင်ထိုဂ်ခိုဂ်းဂုအ်းဂိုဂ်းခိုဂ်း လီဝါးပျးအုံ ဂန်သု
ဂဂ်ဂှ်းဂျးအင်ဂန် လွင်ဂူဂိုဂ်းထီဂန်လေ လွင်အပ်ယံ
ဂှ်းပိုဂ်းဂန်ထိုဂ်းအန် အင်ဂိုဂ်ပေတေ တုဂ်းတွအ်းလီဝိအ်
ယူတုဒသအန် အိုင်ဝန်တော့အုံ တန်းလံအံတုဂ်အ်ဂိုဂ်း
သင်ယဝ်။

ပုဂံမ ၂၂

ပုဂံ
ပေ
က
ပုဂံ

ထိုဂ်ခိုဂ်းဂုအ်းဂိုဂ်းခိုဂ်းထိုဂ်းအုံ အန်ကုဂ်ဂဂ်ဂှ်
ဂှ်းပိုဂ်းမိတ်အေသု၊ ခွံးလတ၊ လိဂ်လံး၊ လွင်ယိအ်ခင်၊ အိုင်
ထုဂ်းထိုဂ်းအန် ပေအံမတ်းခိုဂ် တြျးကုပတေ ထိုဂ်းအန်
လေသင်၊ အဂျုဂ်းဂုအ်းတင်းလံလေသင် မီးအခွင့်လုံးလျး
ပုဂ်းသင့်ဝန်လံသေ လတ်မွဂ်တီမံ ထုဂ်းထိုဂ်းလံယဝ်။

ရုန်းခင်းမိုင်းဂူဂေါ့ခုံ-

(၁) မိုင်းဂူခင်း၊ ငေါ့သ၊ ငါးတန်း၊ ငါးယိုင်း
အံလိုက်ဘိကြိုးကုပတေအခုံ တန်းလံထိုင်
ပိုင်းဂခင်းယဝ့်။

(၂) အခွင့်အလခင်းထိုင်ပိုင်းဂခင်းအခုံတန်းလံ
ယဝ့်။

(၃) ထုံးအင် နိုင်းတုဂ်၊ နိုင်းဂုခင်း၊ နိုင်းပိရိယ
တုဂ်ဂဂ်ပွင်ပိခင်းလံအခုံ လွင်ထုဂ်လံအခုံ
ပိုင်းမခင်းပေါ်ပိုင်တခင်းထွံ့ ထိုင်ဂခင်းအခုံ တန်း
လံယဝ့်။

(၄) ထုံးအင်ကြိုး ကုပတေ အခွင့်လခင်းထိုင် သိုပိ
ပုတ်အမုဂ်အခုံ တန်းလံမီးယဝ့်။

ဂခင်း
နိုင်း

တီအခင်း လိတ်သေး လီရင် အမု တင်းထိတ်းသေ
အခင်းအခုံ ယံးမိုဂ်အခင်းပုခုံပိဂ်အမုတင်းထိတ်းအခုံ ရုဂ်း
တန်းလံလီရင်ယဝ့်။ ကုပတေထိုင်ရ၊ အမုတင်းထိတ်း အခင်း
လွင်သေအံဝ၊ မိုခင်းပုလင်သေ အပြုအရှု ငံးအခင်း တန်းအံပွင့်
လံမီးယဝ့်။

မိတ်
ပွင်
ဘွံ

ဝခင်း

သ
တ
တိ
င
သ
ပု

ပုဂံမ ၂၅

ဗြိတ်တံမျှင်းအခပ် ငှိုရင်သိက်ခါ ရုန်းနှိပ်လွှပ်
ယေ[အခပ်တန်းအံလဲပခပ်။

က

ပုဂံမ ၂၆

အခပ်ကုပတေ ခံဝိခပ် လွင်ငွေ့ ဂြိတ်း ကျပ်ပွ
မဂ်းမံအခွင့်လွတ်ထပ်၊ အခွင့်ထုဂ်ဂြိတ်း၊ အခွင့်ထုဂ်လံ၊
ဝုခပ်လေလွင်တပ် ငှို လိုဝ်းအခပ် ငှိုမခမ်းပေလုံထုခပ်ဂိုမ်း
ထိုင်ဘီကုပတေလိုဝ်းအခပ်လုပ်အခပ် တန်းလဲပဂ်းမခပ်ယဂ်

ပုဂံမ ၂၇

ခိုင်ငခပ်တေ[အံ ဝါတလွင်အွဂ်ခိုင်း အခပ်လွ
ထပ်အခပ် ချင့်ဂံတၢသေ သေလွင်ဂံလေး ငီးယိခပ်လေ ခိုင်င
ခင်ဂခပ် ဝုတ်တြးဂှုဂ်းဂေ၊ အံပခပ်လု လွင်ပွင်းဂှု ခပ်
ဂခပ်အခပ် ဝံအယင်လူးယဂ်။ ခိုင်ငခပ်ခင်ဂခပ် ယူဂှု ဂှုးဂ
ငီးယိခပ်လီလီသေ မူလွင်ယူသပ်းအခပ် တန်းလဲပဂ်းထိုင်းယ

ပုဂံမ ၂၈

မူခံပိုခပ်လိုဝ်းခပ် ချက်မဂ်းမခပ်လိုဝ်းအခပ်ပးမိး
ကုပတေခံပိုခပ်လွင်ငွေ့ ဂြိတ်းကျပ်ပွင်အခပ်လေသင်၊ ကုပ
တင်အခပ်လိုဝ်းအခပ်လေသင် တီထုဂ် အတိဂ်ပေမခမ်းအ
ဝိခပ်လွင်ခေတင်းယဂ်။

ခမ်း ၃

လွင်ဖွဲ့' ဂိုဏ်းတော်တင် ခိုင်ခန့်တော်

ပုဒ်မ ၂၉

လီဖွဲ့' ဂိုဏ်းတော်တင် ခိုင်ခန့်တော်နှင့် ပုဂ္ဂိုလ်နှင့်
အာရုံစူးစိုက်သော လုံးဝင် တေသမခမ်း လွင်တုဂ်ဂပ်ပိုင်ပွင် ဂိုဏ်း
သင်ထိုင်းခန့် ချင့်ဂံယဝ်။

ပုဒ်မ ၃၀

ဂါတီ သိုင် တိုင်း မိုင်းရှင် ခမ်း သုဂ် သေ လိတ်
သမ္မတ မြန်မာ့ခိုင်ခန့်တော်နှင့် တေသ ပုဒ်တု ခိုင်ပွင်
လဂ်းထေ ဂိုဏ်းသင်ခန့် ဖွဲ့' ဂိုဏ်းခင် ပါးမီး ဂါတုနှင့်
ယဝ်-

(၁) ဝန်ထိုင်းခန့် ကပ်ရှင်လု ဂိုဏ်းရှင်လုံးဝခင်
ယဝ်။

- (၂) ပွန်လှိုင်းအဖွဲ့ ကပ်ရှပ်လု နှိတ်းပိင်းယာ်။
- (၃) ရှပ်လုံးဝန်လှိုင်းအဖွဲ့လေ ပိင်းကပ် ရှပ်လု နှိတ်းအေပိင်းယာ်။
- (၄) အေပိင်းလှိုင်းအဖွဲ့ ကပ်ရှပ်လု နှိတ်းမိုင်းအံ အေတိုင်းယာ်။
- (၅) မိုင်းလေ တိုင်းလှိုင်းအဖွဲ့ ကပ်ရှပ်လု နှိတ်း အိုင်ဝန်တေယာ်။

ပုန်မ ၃၁

- (၁) ပိသေသ တိုင်းချင်းအဖွဲ့ မှ်းမံဝါ မိုင်း ချင်းယာ်။
- (၂) မရိုင်ထူးဝှ်လေ မရိုင်မြိတ်လှိုင်းအဖွဲ့ မှ်း မံဝါ တိုင်းသအင်းသါရီယာ်။
- (၃) မရိုင် မေလမြိုင် လေ မရိုင် သထုင် လှိုင်း အဖွဲ့ မှ်းမံဝါ မိုင်းမူအ်းယာ်။
- (၄) တိုင်း ရခိုင်အဖွဲ့ မှ်းမံဝါ မိုင်းရခိုင် ယာ်။

ပုဒ်မ ၃၂

မိုင်းလေတိုင်း သိုင်တိုင်းမိုင်းရှုံ့ ဂဏ်သုဂ်သေလိတ်
သမ္မတမြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့တို့အဖွဲ့အစည်း-

- (၁) မိုင်းခင်
- (၂) မိုင်းဂယား
- (၃) မိုင်းဂေါ်သားလေ
- (၄) မိုင်းချင်း
- (၅) တိုင်းလဲဒီး
- (၆) တိုင်းသခင်းသျှီ
- (၇) တိုင်းပရင်း
- (၈) တိုင်းမရုန်း
- (၉) တိုင်းမင်းတလေး
- (၁၀) မိုင်းမွန်း
- (၁၁) မိုင်းရခိုင်
- (၁၂) တိုင်းယခင်ရှင်
- (၁၃) မိုင်းတံး
- (၁၄) တိုင်းဆေးချိုဝတီ

ပုဂံမ ၃၃

ဂါထာသိုင်းတိုင်းမိုင်းရှု့ဂ်း သုဂ်သေထိတ် သမ္မတ
မြန်မာ့ခိုင်ခန့်တော်ခန့် မီးလုတ်တော် ဂုဏ်းမိုင်းလပ် ခိုင်
ဂုဏ်းယဉ်။

ပုဂံမ ၃၄

ထုံးခင် ချက်တိမ်းတတ်း လုတ်တော် ဂုဏ်း မိုင်း
ခန့် မူလုံး ခိုင်ခန့်တော် ကျခေလိုင် လိုင်းခန့်ထေ လုံး
ရှပ်ဂ်း ခိုင်ခန့်တော်လိုင်းခန့် တပြိုတ်းလွင်လိမ္မာ၊ လွင်
အွန်ရှု့ယိမ်းဂ်း၊ လွင်ဂ်းဂ်းမင်ရှု့ ပခင်လိုင်းခန့် ငွေ
ရှိုတ်းပုံ ခိုင်ခန့်တော် ရွင်လိခန့်ယဉ်။

ပုဂံမ ၃၅

ဂခင်ခန့် ကခင်လုတ်တော် ဂုဏ်းမိုင်းချတ်းပုံခခင်
လုံးလိုင်းတ၊ ကပ်တ၊ပုခင် မိုင်ပွင်ခခင် ငွေ ရှိုတ်းပုံခခင်ဂ
ထိုခန့်ယဉ်။

- (၁) လုံးပုခင်လုင်။
- (၂) လုံးတြးသုဂ်း ဂုဏ်းမိုင်း။
- (၃) လုံးပွင်ပခင် ကချပ်း ဂုဏ်း မိုင်း လွင် လုဂ်
ကုပတ်။
- (၄) လုံးလိတ်သေး ဂခင်ခန့် ဂုဏ်းမိုင်း။

ပုဒ်မ ၃၆

ဂၤတီၤခိုင်း၊ တိုင်း၊ ခေပ်ပိင်း၊ ပွၤတီၤလဲၤ ဂၤတီၤလုံး
ဝခ် ကသင့်သင့် လိုမ်းခေခ် ဂၤတီၤလဲၤမခ်း ဂွၤတီၤဂုခ်း
ခိုင်း လပ်ခိုင်ခေခ် ဣၤဂီၤတီးဝံ့ယဝံ့။

ပုဒ်မ ၃၇

ပၤတီၤခွၤတီၤဂုခ်းခိုင်း ကသင့်သင့် လိုမ်းခေခ် လုံး
ဂၤတီၤဂုခ်းခေခ် ခိုင်ခေခ်လဲၤ လုံးလိတ်သေး ဂုခ်းခေခ်
ဂုခ်းခိုင်း ကခေခ်ခေခ် ဣၤဂီၤတီးဝံ့ယဝံ့။

ပုဒ်မ ၃၈

ပၤတီၤလဲၤ တေသ ကသင့်သင့်လိုမ်းခေခ် လုံးလိုမ်း
ကခေခ်လဲၤခေခ်ခိုင်ပွၤလွၤဂုခ်းခိုင်း၊ လုံးတြးခေခ်၊ လုံးပွၤပခ်
ကဂျးဂုခ်းခိုင်း လွၤလုဂ် ကပတေခေခ်၊ လုံးလရင်းခေခ်၊
လဝၤခွၤ လုံးဂၤတီၤခေခ် ခိုင်ခေခ်တေၤ လိုမ်း ခေခ် ခေခ်ဂၤလုၤ
ခေခ် ဣၤဂီၤတီးဝံ့ယဝံ့။

ပုဒ်မ ၃၉

လုတ်တေၤ ဂုခ်းခိုင်းခေခ် ပုခ်ပင် ကဂျးခေခ်
ခေခ်တေၤခေခ် ပေၤထိုင်တီၤလုၤမး ခွၤခေခ် လိဂ်လိခ် ခေခ်
ခေခ်တေၤခေခ် ခိုခ်းခေခ် မဂ်းမံလဲယဝံ့။

လုတ်တေ [ရှမ်းမိုင်းခမ်.

(၁) ကပ်သန်တ ရှမ်းခင်းမိုင်း ထုံးဆံ ကန်ယူ
သမ်းခင်းသိင်ရ၊ တေသ ဆန်သေဝေ မိုင်း
ခပ်ဆံဆန် တိုင်းခပ် ဆင်ဂ၊ လုပ်ဆန် ငွေ
ဂိုတ်းလံယဝ်။

(၂) ကပ်သန်တ ရှမ်းခင်းမိုင်း ထုံးဆံ ကန်ယူ
သမ်းခင်း သိင်ရ၊ တေသ ဆန်သေဝေ မိုင်း
ဆံဆန်တိုင်း ခွပ်ဆံလိလိဆံခပ် ထိုင်းဆန်
ဝေသင်၊ ထိုင်းသိင်ခပ်ဝေသင် ဆင်ဂ၊ လုပ်
ဆန် ခိုခင်းခမ်းမဂ်းမံလံယဝ်။

ထုံးခုန်လင်ဆံဝန်၊ ဂွင်ထုံးဝန်၊ ပွဂ်၊ ဝင်းဝေ
ဝေပိင်းထိုင်းဆန် ခပ်ဂွေ' ဂွင်ထို ရှမ်းမိုင်း ကန်သိင်ဆန်
ဝေသ လွင်ခိုခင်းခမ်းဝေ လွင်ငွေ' ဂိုတ်းထိုင်းဆန် ဂိုတ်းလံ
ယဝ်။

ခင်း ၄

လုတ်တော်ဂုဏ်းပိုင်း

ပုဂံမ ၄၂

လုတ်တော်ဂုဏ်းပိုင်းနှင့် တင်ဘုတ်ဂုဏ်းပိုင်း
မဝသေ ဂွပ် တုင်းသုင်းတိုင်း ကျဆုတ်ငါးထိုင်ထိုင် ခိုင်
ငါးတော်ထိုင်ခင်းထိုင် ဝိခင်းကျဆုတ်ငါး ကင်းသုင်းသေ
ပိုင်းခင်းခိုင်ငါးတော်နှင့်ယင်း။

ပုဂံမ ၄၃

ထုံးခင်းကျတော်ခိုင်းနှင့် လွင်ထွေ ဂိုတ်း ကျပ် ပွင်နှင့်
လေခင်းပင်းမခင်းပုံ ကျတော် သိုင်ချ လိုက်မိတ်ခိုင်း ထိုင်
ခင်း ဂုဏ်းပိုင်းခင်းခင်း ကျခင်းမိတ် ကျခင်းသင်းခင်းလေခင်း
ကင်းခင်းခင်းသိုင်ခင်းခင်းသေထိုင်မိတ်ခိုင်းလတ် သိုင်
ဂေ တင်တုတ်ဂုဏ်းပိုင်းမဝထိုင်ခင်းသေယင်း ထွေ ဂိုတ်းပုံပုံ
လုတ်တော်ဂုဏ်းပိုင်းယင်း။

ပုဂံမ ၄၄

သင်းတန်းလှော်တော်ရုန်းမိုင်းခန့် ဘော်ကဝန်း
ခံးဂြိုတ်းပင်ရံပွန်ပထမခန့်သေဝိခန့် ၄ ပီယဝံ။

ပုဂံမ ၄၅

ကျွန်းဂြိုတ်းကျပတေခိုင်ခန့်တော်ခန့် ရုတ်းမီးတီ
လှော်တော်ရုန်းမိုင်းယဝံ။

ပုဂံမ ၄၆

လှော်တော်ရုန်းမိုင်းခန့် ကျွန်းမိုင်ပွင်လှမ်းငယ်
ခိုင်ခန့်တော်လေ ကျွန်းလွင်လီရင် ကြိုးလိုမ်းခန့် လွှဲ
ခင်ကျပတေခံးခန့် လွင်ထွဲ ဂြိုတ်းကျပ် ပွင်ခန့် ကမ်းငယ်ကပ်
ပခင်လံးကျွန်းခိုင်ခန့်တော်ခန့်ယဝံ။

ပုဂံမ ၄၇

လှော်တော်ရုန်းမိုင်းခန့် ပေလုလင်လံ ပမ်းမခန့်
ကျပတေ သိုင်ရံ လွင်ယီခင်ငေ၊ လိုဝ်းခိုင်း၊ ရုန်းဂိုမ်းမိုင်း
သေမျှမ်း သေမျှမ်းခန့် ပေလုလင်ထွဲ ဂြိုတ်းပင် ၇၅
ဂေ၊ တင်တုတ်လှော်တော်ရုန်းမိုင်းတင်းသိုင် ကခင်သိုင်ရံ
မိုင်းခံးခန့်တိုင် လိုမ်းခန့် ကျပတေခန့်လင်မီးခခွင့်တိုမ်း
တတ်းဂြိုတ်းသင်လံယဝံ။

ပုဂံမ ၄၈

အာပတေ ကပ်လုဂ်လွင် အခွန်ကခွင်လေ လီမခဲ
ခိင်း လွင်မီးမခဲခိင်ဝခဲတေဂ် လရင်းပိုခိင်း ကိခိင်းအခိင်းလဲ
ထုင်းဂူပီအခိင်း လုတ်တေဂ်ဂုခိင်းခိင်းအခိင်းဂုဂ်ခိင်း ကပ်ပခိင်းမခဲ
လဲယဂ်။

ပုဂံမ ၄၉

လုတ်တေဂ်ဂုခိင်းခိင်းအခိင်း-

(၁) ခိင်း ကရုင်းရုင်းလိင်းအခိင်း အပ် သခိင်း တ
ဂေ့ တင်တုဂ် လုံးဂုခိင်းခိင်းအခိင်းသေ တိမ်း
တတ်းလဲယဂ်။

(၂) ခိင်း ကပိုင်လုင်မခိင်းလိင်းအခိင်း အပ်သခိင်းတ
မိင်းဂေ့ တင်တုဂ် ဂှပ်ပခိင်း ၇၅ အခိင်း ကပ်
တတ်းလဲတိမ်းတတ်းယဂ်။

(၃) ခိင်း ကသေပိုင်သေပိုင်အခိင်း ခိင်း ကရုင်းရုင်း
အံအခိင်းခိင်း ကပိုင်လုင်မခိင်းဝါ အသေ ပေ့
ပိဝါ တပိဂ်ပိုင်ခိင်းလိင်းခိင်းဂါ ပြုသအါ အခိင်း
တတ်းလဲအပ်သခိင်းတမိင်း ဂေ့ တင်တုဂ် ခိင်း
လိပ်လိပ်သေတိမ်း တတ်းယဂ်။

ပုဂံမ ၅၀

လုတ်တေဂ်ဂုခိင်းခိင်းအခိင်း လွင်ပခိင်းဝါ ပိခိင်းသိုဂ် ၊
လွင်ပီးသိုဂ်လိင်းခိင်း အပ်သခိင်းတမိင်းဂေ့ တင်တုဂ် ဂှပ်ပခိင်း
၇၅ အခိင်း ကပ်တိမ်းတတ်းဂိုတ်းသင်လဲယဂ်။ ပေ့အံလွဲယံး

ဂြိုဟ်းပင်ရုံလုတ်တော် ရှမ်းမိုင်းခန့် ကပ်လုလှလွင်ခန့်
သေ ခိုင်ခန့်တော်ရွင်လီခန့် တန်းလံရှင်ပခပ်ပင်ရုံ လုတ်
တော်ရှမ်းမိုင်း အရေးပေပြခန့်ယဝ်။

ပုဂံမ ၅၁

လုတ်တော်ရှမ်းမိုင်းခန့် ပွဲခံအပ်သခင်တ ရှမ်း
မိုင်းခန့် လုပ်မိုက်လှဂေါ် တၢဂြိုဟ်းသင်ခိုင်ပွင်ခန့် တိမ်း
တတ်းလံယဝ်။

ပုဂံမ ၅၂

ပင်ရုံယမ်းမခပ် လုတ်တော်ရှမ်းမိုင်းခန့် ခုပ်ပီဘီ
မအာမခင်း ၂ ပွက် အံလံရှင် တန်းလံရှင် လံဂြိုဟ်းယဝ်။ ပင်ရုံ
ယမ်းမခပ်ပွက်ခိုင်လေပွက်ခိုင် ဝင်ဂင်မခင်း တီကေထုတ်းမခင်း
မလှ ၆ လိုခင်သေ တန်းလံဂြိုဟ်းယဝ်။ ပင်ရုံယမ်းမခပ်ပွက်ခိုင်
မလှပွက်ခိုင် ဝင်ဂင်မခင်း တီခံထုတ်းမခင်း တန်းအံလံလိပ်
ပဝ လိုခင်ယဝ်။ ပေၤဝၤလုလိလိုင် ပင်ရုံကထူး လုတ်တော်
ရှမ်းမိုင်းခန့်ခေ်သင် ပင်ရုံကရေးပေပြခန့်ခေ်သင် ရွင်
ကခိုင်ခန့်ခေ်တၢခန့်ရှင်လံယဝ်။

ပုဂံမ ၅၃

ဂေၤတင်တုပ်ရှမ်းမိုင်းရှပ်ပင် ၃၄ တၢရှင်ဂြိုဟ်း
ပခပ်ပင်ရုံ ပေၤလုလှယွမ်းမးလိုင် ခိုင်ခန့်တော် ရွင်လီခန့်
မခပ်ထုတ်း တန်းလံရှင်ပခပ်ဂြိုဟ်းပခပ်ပင်ရုံခန့်ယဝ်။

(၁) ဂြိုဟ်းလုတ်တော် ရုန်းမိုင်း မိုင်လှ်ဂေါ် တၢ
အုခ် ရှပ်ယိမ်းဂမ်း ပင်ဂုံဂခ်အခ် တမ်းလံ
လိုက်မံတင်မိုခ် လုံးအင် လိုင်အခ်ယဝ်။

(၂) ဂေါ်တင်တုဂ် လုတ်ထေဂ် ရုန်းမိုင်းမဂ် ဂၢ
တီမိုင်းဝေ တိုင်းအခ် တမ်းလံလိုက်မံ တင်
မိုခ်လုံးမဂ်ပၢး ထူအင်လိုင် ဂျရၢယေဂေါ်
ယဝ်။ လုံးမဂ်ထူအင်လိုင် လိုင်းအခ် လုတ်
တော် ရုန်းမိုင်းခ် တမ်း လံ ပမ်း မခ်ပခ်
ယဝ်။

(၃) တီပင်ဂုံ လုတ်တော် ရုန်းမိုင်းလိုင်းခ် တမ်း
လံပခ် တၢဝခ် ထူအင်လိုင် ဂျရၢယေဂေါ်
ပခ်ပုတ်ဂခ် ယဝ်။

(၄) လုံးမဂ်ထူအင်လိုင် လိုင်းအခ် တမ်း
ဝိခ်ဂေါ် မဂ်ပၢးခ် ခွင်လီခ်ခိုင်ဝခ်တော်။

(၅) လုံးထူအင်လိုင် ခ် တမ်းလံဂြိုဟ်တၢဝခ်
တော်ထိုင် ဂြိုဟ်းပွ'ပင်ဂုံ ယမ်းမခ် လုတ်
တော် ရုန်းမိုင်း ပွဂ်တေမၢး အခ်ယဝ်။

(၆) ထုံးအင် ပုဂံမ ၅၃ ပါးအိုင်အံ့ တၢ်ဂြိုဟ်းပင်
ရံ လုတ်တေၤ ဂုၤအ်းမိုင်းအံ့ ယွၤအ်းမး
သေတဂေၤ တော်ကဝ်း ယွၤအ်းအံ့သေ
အ်းကထွင်းဝ်းပွင်း ၃၀ တၢ်ဂြိုဟ်းပင်ရံအံ့
လံလုတ်ဂံးထိုင် ထုံးအင်ထိုင် လုတ်တေၤ
ဂုၤအ်းမိုင်းအံ့ တၢ်းလံဂြိုဟ်းပင် ပင်ရံသံ့။

ပုဂံမ ၅၅

လုတ်တေၤဂုၤအ်းမိုင်းအံ့လွင်မီးမဂ်၊ လွင်အေၤတၢ်
လွင်ဂုၤအ်း၊ လွင်ကၢ်းအေၤမိုင်ပွင်လွင်ရေးရၢဂုၤအ်းမိုင်း၊ လွင်
ဂြိုဟ်းကူပတေၤ၊ လွင်အွၤမိုင်းသေ အံ့ဂး၊ လံလုတ် လွင်ရေး
ရၢ တင်ထိုင် တင်ပိုင်အံ့သေ ရေးရၢဂေၤမတီ လုတ်တေၤ
ဂုၤအ်းမိုင်းအံ့ တၢ်းလံကပ်ဂေၤ တင်တုၤ လုတ်တေၤ
ဂုၤအ်းမိုင်းအံ့ လိုက်မံတင်ခိုအံ့ ဣၤဂြိုဟ်းယံ့။

ပုဂံမ ၅၆။

လုတ်တေၤဂုၤအ်းမိုင်းအံ့ တၢ်းလံကပ်ဂေၤ မိ
ပး ဂွင်ထီ အိုင်ဝ်းတေၤဂေၤ ဂေၤမံထုံးဝုၤလုင်မိ
ထိုင်းအံ့ ထုံးအင်တင်း အံ့တင်းကေ တုၤထုၤအံ့ လွင်
ကပ်ခေ ဂြိုဟ်း အိုင်ဝ်းတေၤဂေၤ လွင်ဂူၤတုံး မိတ်မခေ
ဂေၤမတီ လံအိုင်အံ့ တၢ်းလံ လိုက်မံ တင်ခိုအံ့ဣၤဂြိုဟ်း
ယံ့။ အံ့ဂးတၢ်ဝုၤလုင်ထုၤဂြိုဟ်းဂေၤမတီထိုင်းအံ့
တၢ်းလံကပ် ကူပတေၤသေ ပဂ်းမခေယံ့။

ပုဒ်မ ၅၇

လွှဲငှက်တီးသင်ရှင်ပွင်ပွင်လီဂုဏ်းမိုင်း အသင့်သင့်
ထိုင်းအခွံ၊ လွှဲငှက်တီးသင်ရှင်ပွင်ပွင်ဂေ၊ ရှပ်ဂခဲအိုင်ငခဲတေ၊
မူလုံးကသင့်သင့်ထိုင်းအခွံထေ ချန်ရှ်တီးသင်ရှင်ပွင် မူလုံး
တင်ကခဲ ထုံးခင်ကပတေ ခွင်းပုံပခဲအခွံ ပုခဲပင်ဂုဏ်း
မိုင်းကချမ်းထိုင်ဘီအံထိုင်ဘီအခဲဝ၊ အခွံ ကခဲလုတ်တေ၊
ဂုဏ်းမိုင်း ထိုက်မံတင်မိုခဲဒံ မူလုံးလိတ်သေး ဂခဲငခဲဂုဏ်း
မိုင်းအခွံ လွပ်ထံလိတ်သေးလံယဝ်။ အင်ရှိုပ်တေ လွပ်ထံ
လိတ်သေးလံအခွံ ပုခဲတ၊ ဇွဲ'ရှိုတ်း ထုံးကခဲလုတ်အခွံ
လုတ်တေ၊ ဂုဏ်းမိုင်းအခွံ ပခဲတ၊ ဝုခဲ လံဘီ ထုံးလိတ်သေး
ဂခဲငခဲ ဂုဏ်းမိုင်းအခွံယဝ်။

ပုဒ်မ ၅၈

လုတ်တေ၊ ဂုဏ်းမိုင်းအခွံ ဂေ၊ မထီခဲခပ် အင်ဂ၊
လုတ်အခွံ ဇွဲ'ရှိုတ်းသေ အပ်ပခဲတ၊ ဝုခဲလံယဝ်။

ပုဒ်မ ၅၉

ဂခဲငခဲလုတ်တေ၊ ဂုဏ်းမိုင်းခပ်ခဲရှိုတ်းခဲး
သင် ရေးရ၊ ဂေ၊ မီတီ လုတ်တေ၊ ဂုဏ်းမိုင်းထေဂေ၊ မထီခဲ
ခပ်ထိုင်းအခွံ လုတ်တေ၊ ဂုဏ်းမိုင်းအခွံ မခဲးမံပခဲးမခဲးပခဲး
လံယဝ်။

ပုဒ်မ ၆၀

မူလုံးအ၊ အ၊ ပိုင်ခိုင်ငခဲတေ၊ ထိုင်းအခဲလုတ်

ပုဒ်မ ၆၂

ထပ်လှုပ်ချက်ပွင့် ဂေ့တင်တုတ် လုတ်တော့
ရုန်းမိုင်း သေဂေ့ သေဂေ့ တင်ခေန်ရုံခေန် ဂါဘီပင်ရုံ
လုံး လုတ်တော့ ရုန်းမိုင်းလေ လုတ်တော့ ရုန်းမိုင်းခေန်
ခွင်သေထိပ်မဲ ကုပတေလုတ်တော့ ရုန်းမိုင်းခေန် လုံးခေန်
ကုပတေ တင်ခေန်သေ လွင်ခေန် ခေရးပခေန် ခေပြိတ်သေ
လိပ်သေပိုင်ခေန် တဂ်းခေန်လိမီးယဝ်။

ပုဒ်မ ၆၃

ဂေ့တင်တုတ် လုတ်တော့ ရုန်းမိုင်း သေဂေ့
သေဂေ့ ခေန်လိပ်သေ ထံမးခေန် လုံးဝုခေန်လုင်ခေန် ခေတွင်း
၇-ဝခေန် ၃-ပတ် တဂ်းလိတွပ်လတ် ခေခေန်ယဝ်။

ပုဒ်မ ၆၄

ပေ့ဂေ့တင်တုတ် လုတ်တော့ ရုန်းမိုင်း ဂွင်ပဂ်
၇၅-ဂေ့ ဖွံ့ဂ်လိင် လုတ်တော့ ရုန်းမိုင်းခေန်ယသီးလိယဝ်။

ပုဒ်မ ၆၅

လုတ်တော့ ရုန်းမိုင်းခေန် ဂွင်လိ ရုန်းမိုင်း သေ
ထပ်ထပ်ခေန်လေသင် ဂွင်လိ ရုန်းမိုင်းလိပ်ခေန်လေသင်
လုံးခေန်လွင်ဂါထွ်လိပ်ခေန် သေပိုင်သေပိုင် ယသီးလိယဝ်။

- (၁) လွင်ရှိုတ်းသင်ဉ်တိုဉ်ခိုဉ်လုထိင် လွင်ဂီဝါး ပျးဇွံ. ရုခ်းရိုဉ်းခိုဉ်းခပ်။
- (၂) လွင်ရှိုတ်းအာခ်တရေတိုဉ်ခိုဉ် လွင်ပဂ်းမခ် ရိုဉ်းခိုဉ် ခိုင်ခခ်တေၤ။
- (၃) လွင် ခတ်းသခ် ယလီး အာခ် လုတ်တေၤ ရုခ်းခိုဉ်းတံးဝင်း ပဂ်းမခ်ပုံအ ခ်းယဉ်။

ခင်း ၅

ခွင်လီ ဆိုင်ငံစင်တော်

ပုဂံမ ၆၆

လုတ်တော် ရုန်းမိုင်းဆုံ ရှေ့တိုင်းဂေါ့တင်တုတ်
လုတ်တော် ရုန်းမိုင်းမင် တန်းလဲလိုက်မံတင်မိုဆုံ ခွင်လီ ဆိုင်
ငံစင်တော်ယဝ်။

ပုဂံမ ၆၇

ရှေ့တိုင်း ခွင်လီ ဆိုင်ငံစင်တော်ဆုံ -

(၁) ရှေ့တင်တုတ် လုတ်တော် ရုန်းမိုင်းမင် ရှေ့
တိုင်းလဲ တိုင်းဆုံ တိုင်းမင် ရှေ့တိုင်း
ရှေ့ လိုက်မံတင်မိုဆုံ ရှေ့တင်တုတ်မင်။

(၂) ထုံးဆင်ပုဂ္ဂိုလ်များ ၁ ပါးဆိုင်အနုထေယျိနိမိတင်
မိန့်ခံတင်းဆံတင်းကော ဂေါ့တင်တုဂ်အနု
တအ်ဂအ်ဉာသ ဂေါ့တင်တုဂ် လုတ်တော်
စုအ်းမိုင်းတင်းသိင်မင် တီအ်းတုဂ်ဂင် အအ်
လိုဂ်မိတင်မိန့်ခံ ဂေါ့တင်တုဂ်မင်။

(၃) ဝုအ်ချုဂ်လုင်။

(၄) ထုံးဝုအ်လုင် အအ်လိုဂ်မိတင်မိန့်ခံဝုဂ်လုင်
၂ ဂေါ့ တဂ်းလံမင်ပုးယဝ်။

ပုဂ်မ ၆၈

ထုံးဆင်ပုဂ်မ ၆၇ ပုဂ်မစွဲး ၁ ထေ ၂ အအ်လိုဂ်
မိတင်မိန့်ခံအနု ဂေါ့ မင်ပုးအ်း ဝွင်လီအိုင်
ငအ်တော်မင်အ်းတုဂ်ဂင်တဂ်းလံလိုဂ်မိတင်
မိန့် ဝွင်လီ ကုဂ်ဂထထေ ကထွင်းရေးမူ
ယဝ်။

ပုဂ်မ ၆၉

ကုဂ်ဂထဝွင်လီအိုင်ငအ်တော်အနု ပိအ်သမ္မတအိုင်
ပအ်တော်ယဝ်။

ပုဂံမ ၇၀

သက်တမ်း သမ္မတ ခိုင်ငံခိုင်တော်နှင့် တင်းသက်
တမ်းရွှင်လီခိုင်ခိုင်တော်နှင့် ပိင်းဂခိုင်ယဉ်။

ပုဂံမ ၇၁

သမ္မတ ခိုင်ခိုင်တော်နှင့် တင်တုပ်ခိုင်ခိုင်တော်
ယဉ်။

ပုဂံမ ၇၂

ကုန်ဂထ ရွှင်လီခိုင်ခိုင်တော်နှင့် တၢုဝခိုင်ဝတ်
ကြိုးတုပ်ဂဝခိုင် ပေးအံထံးရှပ်လ ယေလုပ်ယေဂိပ် ခေနှင့်
ကထင်းရေးမှူး ရွှင်လီခိုင်ခိုင်တော်နှင့် တၢုဝခိုင် ဝတ်ကြိုး
ကုန်ဂထခေနှင့် တင်းလံနွံးဖေဂ်ရှပ်ဂ်ယဉ်။

ပုဂံမ ၇၃

ချုပ်ပင်းမခင် ပျားပီးခင်း ကုပတေမံဂိုခိုင် လွှင်လွှံ
ဂိုတီးကုပ် ပွင်ခေနှင့် တၢုဂ်လီပိခိုင်ထိုင်တီခေနှင့် ရွှင်လီခိုင်ခိုင်
တော်နှင့် တင်းလံကပ်တၢုဝခိုင်ဂိုတီးသင်ယဉ်။

ပုဂံမ ၇၄

ရွှင်လီခိုင်ခိုင်တော်နှင့် တင်းလံမံတၢုဝခိုင် လုတ်
တော်ဂုခင်းပိုင်းယဉ်။

ပုဂံ ၇၅

သက်တမ်း ခွင်လီ ခိုင် ဝမ်းတော် ခန့် တင်းသက်
ကမ်း လုတ်တော် ရုန်းမိုင်းခန့် ပိုင်းဂမ်းယဉ်။ ထိုင်မိုင်
သက်တမ်း လုတ်တော် ရုန်းမိုင်းသုတ်းသိုင်ခန့် တော်ထိုင်
ပိုက်မံတင်မိုခန့် ခွင်လီ ခိုင် ဝမ်းတော် အခမ်းဗွဲ ခွင်လီ ခိုင် ဝမ်း
တော်ခန့် တက်းလံ ဂှပ်ဂှံ တာ့ဝမ်းခမ်းခမ်း လိုင်းခန့်ယဉ်။

ပုဂံ ၇၆

ခွင်လီ ခိုင် ဝမ်းတော်ခန့် ချက်ဂိုတ်းသင် တုတ်ဂပ်
ပိုင်းခန့် ဂါတီ ပင်ဂို လုတ်တော် ရုန်းမိုင်း အခမ်းလံသေ
ပိုင်းခန့် တက်းလံအလီရင်ခံယဉ်။

ပုဂံ ၇၇

ခွင်လီ ခိုင် ဝမ်းတော်ခန့် တာ့ဝမ်းခမ်းခမ်း အခမ်း
ပျားပီးပျာတ်ခန့် တက်းလံဂှပ်ဂှံယဉ်-

(၁) မင်ဂွံဂမ်းတင်းလုံးခင် လိုင်သေ လွင်ဂွံ
အပ်ပင်ဂို လုတ်တော် ရုန်းမိုင်းခန့်။

(၂) ခွင်သေ ကုပတေခံဂိုခန့် လွင်ဇွဲ ဂိုတ်းကုပ်
ပွင်ခန့် ကထိဂ်ပေ ကုပတေ တင်ယိုင်လိုင်း
ခန့် လွင်ဇုဂ်ဂှံတုတ်းမိဂ်ဂှံးလိပ်ဂမ်း။

(၃) လွင်ထုတ်းပိုခမ်း ကုပတေ အခမ်း လုတ်တော်
ရုန်းမိုင်းပက်းမခမ်းလိုင်းခန့်။

- (၄) ထုံးအင် ပုဂံမ ၆၇ ပုဂံမဗွဲ ၁-ဝေ ၂-
 အဆ် ငွေ့ဂိုတ်းဝဲလိင်း မပ်ပးဆ်း ရွင်လီ
 ဆင်ဝခ်တေၤမပ် လိုဝ်းဆ်း လွင်တင်သွင်း
 ကရင်းလိုဝ်သိင် ဂေၤတင်တုပ် လုတ်တေၤ
 ရုခ်းမိုင်း ဆင်ဂိုပ် လုတ်တေၤ ရုခ်းမိုင်း
 တေ လိုဝ်မံတင်မိုခ်လဲ လုံးဝုခ်လုင် အဆ်။
- (၅) ဆင်ဂိုပ် လုတ်တေၤ ရုခ်းမိုင်း လိုဝ်မံ တင်
 မိုခ်လဲ လုံးတြးသုဂျီး ရုခ်းမိုင်းအဆ် လွင်
 တင်သွင်း ကရင်း လိုဝ်သိင် ဂေၤ မပ်ပးဆ်း
 ဂေၤတင်တုပ် လုတ်တေၤ ရုခ်းမိုင်း။
- (၆) ဆင်ဂိုပ် လုတ်တေၤ ရုခ်းမိုင်း လိုဝ်မံ တင်
 မိုခ်လဲ လုံးပွင်ပခ် အဂျူဝ်း ရုခ်းမိုင်းလွင်
 လုတ် အုပတေ လွင်တင်သွင်း ကရင်း လိုဝ်
 သိင် ဂေၤ မပ်ပးဆ်းဂေၤ တင်တုပ် လုတ်
 တေၤ ရုခ်းမိုင်း။
- (၇) ဆင်ဂိုပ် လုတ်တေၤ ရုခ်းမိုင်းလိုဝ်မံ တင်
 မိုခ်လဲ လုံးလိတ်သေး ဂခ်ဝခ်း ရုခ်းမိုင်း
 အဆ် လွင်တင်သွင်း ကရင်းလိုဝ်သိင် ဂေၤ
 မပ်ပး ဆ်းဂေၤ တင်တုပ် လုတ်တေၤ ရုခ်း
 မိုင်း။
- (၈) တၢလိဝ် မံတင်မိုခ် ရေးရၢ ဂေၤမိတီ လုတ်
 တေၤ ရုခ်းမိုင်း လိုဝ်းအဆ် လွင်တင်သွင်း

လရင်း လိုက်ထိုင်ဂေါ့ မပ်ပုးခွေးဂေါ့ တင်
တုပ်လုတ်တော့ ရှမ်းမိုင်း။

(၉) လွင်မဆံ့ကပ်သခင်တမခင် လွင်ရှင်မိုင်း။

(၁၀) လွင်ရှပ် အပ် လိုက်မဆံ့သခင်တမခင် အွင်မိုင်း
လွင်မွက်ရှင်တုရှင်မိုင်း။

(၁၁) လုချိုက်ကဆံ့ချိုက်ခင် တင်းရူမိုင်းမိုင်းခေဆံ့
လွဲးခင်ချိုက်ပန်းမခင် လုတ်တော့ ရှမ်းမိုင်း
ခေဆံ့သေ လွင်ချိုက်ခင်၊ လွင်ယပိတ်၊ လွင်
ပန်းမခင်ရှိုတ်းသင်။

(၁၂) တုတိယဝုခင်လွင်မပ် ကဆံ့အံ့မပ်ပုးခွေး လုံး
ဝုခင်လွင်မပ်ခေဆံ့ လွင်လိုက်မဆံ့အပ်၊ လွင်
ယုဂ် သီးမိုင်းတုဝုခင်။

(၁၃) ရှမ်းခွမ်းရှပ်မူလုံး ရှမ်းရှပ်ခင် ဆိုင်ဝခင်
တော့လိုင်းခေဆံ့ လွင်မဆံ့အပ်၊ လွင်အုဂ်
ထွမ်း။

(၁၄) ချိုက်တိပ်းတတ်းမပ်၊ ကမိင့်ပြခင်တမ်းမပ်၊
ကဆံ့လုံးဝုခင်လွင်လေ့ခွင်လီရှမ်းမိုင်းကသင့်
သင့်လိုင်းခေဆံ့ ပေ့အံ့စုမ်းမဲလှ် ကုပတေ
လိုင် လွင်ယပိတ်။

(၁၅) ငွေ့ရှင်ထူး၊ တစ်သိက်ရှင်ထူး လိုင်းခေအံ့
လွင်ပမ်းမခေ၊ လွင်ကပ်ပခေ၊ လွင်ယုဂ်သီး။

(၁၆) လွင်ပခေကစွင့်လွတ်ဦးချုံးသၤ။

(၁၇) ကခေကပတေခံပိခေ လွင်ငွေ့ရှိုတ်း ကပ်ပွင်
ခေထေကပတေလိုင်းခေခေ ကပ်ပခေတၢပုခေ
တင်ကခေထေ ကစွင့်ထုဂ်ရှိုတ်း လိုင်းခေအံ့
လွင်ကပ်တၢပုခေသေရှိုတ်းသင်။

ပုဂ်မ ၇၈

ရွင်ထေခေခေတေၢခေ ဂေဂုင်ဂင် ပင်ရံ လုတ်
တေၢဂုခေခေခေ ကခေခေခေခေခေခေ ခေခေခေ လွင်တင်း
ကခေပုးခေခေ ပုဂ်မ ၄၈ တၢလွင်တင်း တင်ကခေ လိုင်းခေအံ့
ပေၤလုတ်ထိုင် ကခေခေခေခေခေ ကခေကၢခေ ပမ်းမခေ ခေ
ကပတေခေခေ ခေခေခေခေခေခေ။ ခေခေခေ ခေခေခေခေ
လိုင်းခေအံ့ ခေခေခေခေခေခေ ၉၀ ခေခေခေခေခေ ခေခေခေ
ခေခေခေ ၉၀ ပင်ရံလုတ်တေၢ ဂုခေခေခေ ကခေခေ သေခေခေ
ခေခေ တင်ခေခေခေ တခေခေခေခေခေခေခေခေခေ။

ပုဂ်မ ၇၉

ခေခေခေခေခေခေခေ ပေၤခေခေခေခေခေ
ခေခေခေခေခေခေခေခေခေခေခေခေခေခေခေခေ
ဂုခေခေခေ ကခေခေခေခေခေ တခေခေခေခေခေခေခေခေခေခေ

တၢ်လွင်ပင်ရံလုတ်တေၣ်ဂုၤခင်းမိုင်းကရဲးပေၣ်အေၣ် တိုၣ်ခင်းဝါ
အံၣ်ပိၣ်ခိၣ်လဲၣ် ထိုင်မၤး အေၣ်ချးခင်းအေၣ်လိုင် ဂွၢ်လီၤ ခိုင်ခိၣ်
တေၣ်အေၣ် ထွံးအေၣ်လွင်လဲးသိုၣ်ခင်းအေၣ်သေ လုၢ်လိုင်ဂွၢ်ဂေၣ်
မီးအေၣ်ခိုင်ဂိုၣ်တံးသင်လဲယဝ်။ အေၣ်ဂၢၤချးဂိုၣ်တံးသင်အေၣ် တေ
လဲတင်ခေၣ်ပင်ရံ လုတ်တေၣ်ဂုၤခင်းမိုင်းသေ တၢ်ခင်းလဲအံၣ်ချး
ပၢ်ခင်းမၤယဝ်။

ပုၤစ ၈၀

ဂွၢ်လီၤခိုင်ခိၣ်တေၣ်အေၣ် တေသခိုင်ခိၣ်တေၣ်ရံ
လွင်အေၣ်ခေၣ်သေ။ ခိုင်ခိၣ်တေၣ်တၢ်တင်းပိုၣ်ခေၣ်သေ ပုၤခေ
တၢ်လွင်ဂိုၣ်တံးခေၣ် ခိုင်ခိၣ်တေၣ်လဲၣ် လွင်ဂွၢ်တံး မိၣ်မၤ က
ရဲးပေၣ်ပိၣ်ခိၣ်မၤးလိုင် သင်ဝါလုၢ်မၤးထွံး အေၣ်ကချေအရဲး
ပေၣ်အေၣ် မွၢ်ဂွၢ်သေ ကုၤတေလွင်သိုၣ်ခင်းကုၤချးအေၣ်အေၣ်
ပိုၣ်ခိၣ်လဲယဝ်။ ပုၤခေတၢ်တေသခိုင်ခိၣ်တေၣ်ရံ လွင်လဲၣ်သေ
ခိုင်ခိၣ်တေၣ်တၢ်တင်းပိုၣ်ခေၣ်သေ လွင်လုၢ်တံးသိုၣ်ခင်းအေၣ်
ဂိုၣ်တံးလဲယဝ်။ အေၣ်ဂၢၤချးဂိုၣ်တံးသင်အေၣ် တေလဲတင်ခေၣ်ပင်ရံ
လုတ်တေၣ်ဂုၤခင်းမိုင်းသေ တၢ်ခင်းလဲအံၣ်ချးပၢ်ခင်းမၤယဝ်။

ပုၤစ ၈၁

ဂွၢ်လီၤခိုင်ခိၣ်တေၣ်အေၣ် မူထံးအၢၤအၢၤပိုင်ခိုင်ခိၣ်
တေၣ်လိုင်ခင်းအေၣ်ခေၣ် မူထံးဂုၤခင်းဂၢၤခိၣ်ခိုင်ခိၣ်တေၣ်လိုင်
အေၣ် လဲၣ်လုၢ်လွင်ခေၣ်ခေၣ် လိုင်ခင်းအေၣ်သေ လွင်လီၤမူၤ
လွင်အေၣ်ခေၣ်ခေၣ်ခေၣ်ခေၣ်ခေၣ်ခေၣ်ခေၣ်ခေၣ်ခေၣ်ခေၣ်
အေၣ် ထွံးအေၣ်အေၣ်သုတ်တေၣ်ဂုၤခင်းမိုင်းမၤးမၤးမၤး
အေၣ်ကုၤတေမီးအေၣ်ခေၣ်ခေၣ်ခေၣ်ခေၣ်ခေၣ်ခေၣ်ခေၣ်ခေၣ်

ပုဒ်မ ၈၂

အခွန်လုတ်တော်ဂုဏ်းမိုင်းပန်းမန်ဝံ့ကုပတေလိုင်း
အခွန် ချက်တိမ်းတတ်းလိုင်းအခွန်လေ ကခွန်ခွင်လီ အိုင်ခခွန်
တော်ထုန်းပိုခခွန် အခွန်ပြခခွန်တခွန်လိုင်းအခွန် ကုန်ဂထခွန်
လီခခွန်ခခွန်တော်ခခွန် တခွန်လဲလုင်းလဲးမိုင်းယဝံ့။ ခခွန်ဂလိုင်း
အခွန် တခွန်လဲထုန်းပိုခခွန်မုန်ဂုတီပြခခွန်တခွန်ခခွန်ခခွန်တော်
ယဝံ့။

ပုဒ်မ ၈၃

လွင်ထွဲ' ဂိုတ်းမူထုံး ဂှင်ဂခွန် အိုင်ခခွန်တော်လိုင်း
အခွန်လေ လွင်ခခွန်ခခွန်ဂခွန်ဂှင်ဂခွန် အိုင်ခခွန်တော်လိုင်းအခွန်
ခခွန်ဂလိုင်းအခွန် ထုံးခခွန်ချက်တိမ်းတတ်း ခခွန်လီခခွန်ခခွန်
တော်ခခွန်ဂလိုင်းလင်ဂိုတ်းလဲယဝံ့။

ပုဒ်မ ၈၄

ခခွန်လီခခွန်ခခွန်တော်ခခွန် ခခွန်ဂိုတ်ကခွန်တခွန်ခခွန်
သိုင်း အခွန်လေ သင် ခခွန် ကခွန် တခွန် သ ခခွန် ခခွန်
အခွန်လေသင် ယံးမိုတ်ခခွန်ဂိုတ်းလဲ ပွဲးလိုင်းခခွန် တခွန်ခခွန်
အခွန် သခွန်တခွန်ခခွန်ခခွန်ခခွန်ခခွန် ကသင့်သင့်လေလုတ်တော်
ဂုဏ်းမိုင်းလိုင်းအခွန် သုတ်းသိုင် ခခွန်ဂလိုင်း ခခွန်ဂလိုင်း
တခွန်ခခွန်ခခွန်ခခွန် ယေပွန်ခခွန်ပုခခွန် ခခွန် လိုခခွန်ခခွန်ခခွန်
ခခွန် ပွန်တခွန်ခခွန်ခခွန်ခခွန်ခခွန်ခခွန်ခခွန်ခခွန်ခခွန်ခခွန်
ယဝံ့။

ရွှင်လီခိုင်ဝမ်းတော်အံ့ပေ၊ ဝါကချေကရေးပေ၊
ပိခင်ယူခင်းခိုင်ဝမ်း တင်းပိုခင်းလိုင် ကချေကရေးပေ၊ အခင်း
မူရှင်သေ ပင်ရှုံလတ်တော် ရှမ်းခိုင်းခင်း တမ်းလံရှင်ကပ်
ရှိုင်းယပ်။ ခင်းဂျာဘီပင်ရှုံခင်း တျှင်ပင်ရှုံ ခပ်ပိုင်ပွင်ပိခင်
လံခင်း မမ်းမံပံခင်း၊ တင်တုပ် လတ်တော် ရှမ်းခိုင်းခပ်ခမ်း
ခိုခင်းလံလိုင် ခင်ကတိုင်းဂျာတုခင်း မီးခင်းရှိုင်းယပ်။

(၁) လုံးဝမ်းလှင် ရွှင်လီခိုင်ဝမ်းတော် လုံးကြား
သုခိုင်းရှမ်းခိုင်း၊ လုံးပွင်ပခင် ကချမ်း ရှမ်း
ခိုင်း ကပ်လှလှလွင်ကပ်တေ၊ လုံးလိတ်သေး
ခင်းခင်းရှမ်းခိုင်းခပ် လှပွင်းခင်းသေတု
ဝမ်း ခင်းခင်း လတ်တော် ရှမ်းခိုင်း ခင်း
တမ်းလံရှိုင်းယပ်။

(၂) တျှင်ကပ်ပင်ရှုံလတ်တော် ရှမ်းခိုင်းခင်း
ပေ၊ ကချေမခင်းပခင်းလိပ်ဂေ၊ ပင်ရှုံလတ်
တော် ရှမ်းခိုင်းခင်း ရှင်ကပ်ရှိုင်းသေယပ်
ချမ်းရှိုင်းသင်မုး တင်တုပ်လတ်တော် ရှမ်း
ခိုင်းခင်း တင်ခင်းသေ ချမ်းပမ်းမခင်းခင်း
တမ်းလံကပ်ယပ်။

ကမ္ဘာ ၆

လုံးဝုခ်လုင်

ပုဂ္ဂိုလ် ၈၆

လုံးဝုခ်လုင်နှင့် တရားလဲထွေ့ ဂြိုဟ်းခင် ပျားမီးဂျ
ဤအံ့ယဝ်-

(၁) လုတ်တေဂျ ရုခ်းမိုင်းအံ့ ထွဲးခင် ကူပတေ
ပုဂ္ဂိုလ် ၆၇ ပုဂ္ဂိုလ်မံး ၁-ထေ ၂-အေအံ့ လိုဂ်မံ
တင်မိုခ် ဂေ၊ ခပ်ပျားအံ့ ဝှင်လီ ခင်ငခခ်
တေဂျခပ် တင် သွင်း အံ့း က ရင်း လိုဂ် သိင်
ဂေ၊ တင်တုဂ် လုတ်တေဂျ ရုခ်းမိုင်း ပုဂ္ဂိုလ်
လိုဂ်းအေအံ့ တရားလဲ လိုဂ်မံ တင်မိုခ် ပိခ်
ဂေ၊ ခပ်ပျားလုံးဝုခ်လုင်ယဝ်။

(၂) လုံးဝုခ်လုင်နှင့် အံ့းတုဂ်ခပ် တရားလဲ လိုဂ်မံ
တင်မိုခ် ဝုခ်ချုဂ်လုင်ဂေ၊ အိုင်ယဝ်။

(၃) ထုံးတမ်းလုပ်ငန်း ကမ်းပုခင်းချက်လုပ် တင်
သွင်းမူး နှင်းကရင်းထိုက်သိင် ဝုခင်းလုပ်ထိုင်း
ခေအန့် တဂ်းလံလိုက်မံ တင်ခိုခင်း တုတိယ ဝုခင်း
ချက်လုပ် မပ်ယဝ်။

ပုဂံမ ၈၇

ထုံးတမ်းလုပ်ငန်း ပိခင်းထုံး ကဂ်းထေင်ခိုင်ပွင်ရေးရ၊
ဂုခင်းမိုင်းကခင်း သုင်သေဂိုခင်းနှင်း ခိုင်ခင်းတော်ယဝ်။

ပုဂံမ ၈၈

ထုံးတမ်းလုပ်ငန်း တဂ်းလံမံ တ၊ဝုခင်း လုတ်တော်
ဂုခင်းမိုင်းယဝ်။ ပေ၊ကံထွဲ ယံးပင်ဂုံ လုတ်တော် ဂုခင်းမိုင်း
ခေအန့် တဂ်းလံ မံတ၊ဝုခင်း ခွင်လီ ခိုင်ခင်းတော်ယဝ်။

ပုဂံမ ၈၉

ထုံးတမ်းလုပ်ငန်း

(၁) တီခင်းဂေ၊ တင်တုဂ် လုတ်တော် ဂုခင်းမိုင်း
ထိုင်းခေအန့် ပုခင်းတ၊ မခန့်ဝ် တုတိယ ဝုခင်းလုပ်
မပ်ခေအန့် တဂ်းလံတင်သွင်းကရင်းထိုက်သိင်
တီခွင်လီ ခိုင်ခင်းတော်ယဝ်။

(၂) တ၊တေ ခိုခင်းယုဂ်သီး တ၊ဝုခင်း တုတိယ
ဝုခင်းလုပ် သေဂေ၊ သေဂေ၊ ခေအန့် ဂိုတ်း
ကသုဂ်လံထိုင် ခွင်လီ ခိုင်ခင်းတော်ယဝ်။

(၁) သက်တမ်း ထုံးတမ်းလုပ်ဆဲး ဝမ်းဂန်တင်း သက်တမ်း လုတ်တော် ရှမ်းမိုင်းအဆင့်ယဉ်။
ယံးသက်တမ်း လုတ်တော် ရှမ်းမိုင်း အဆင့်
သုတ်းသိင် ထုံးတမ်းလုပ်ဆဲး တက်းလံာ် တၢ
ဝုခ် ဂန်တမ်း တော်ထိုင် လိုက်မံ တင်မိုခ်
ထုံးတမ်းလုပ် ကန်မံအဆင့်ယဉ်။

(၂) သက်တမ်း တုတ်ယဝုခ်လုပ် မင်ထိုင်းအဆင့်
ဝမ်းဂန်တင်း သက်တမ်း ထုံးတမ်းလုပ်အဆင့်
ယဉ်။

ထုံးတမ်းလုပ်ဆဲး

(၁) တင်တုတ် လုတ်တော် ရှမ်းမိုင်း သေ လွင်
ကန်းထေ ခိုင်ပွင် လွင်ရေးရၢ ရှမ်းမိုင်း၊
လွင်မီးမဂ်၊ လွင်အေအေတၢ၊ လွင်ရှမ်း၊ လွင်
ယံးထေ၊ လွင်အွန်မိုင်းထေ လွင်ဂိတ်မေ
ရှေ့ဂင်အိုင်တော် ကဝၢရွၢ ဂန်တမ်း
ထိုင်းအဆင့် ထုံးအေ ကအိတ် ဇွံရှံဂန်
အွန်ရှမ်းအဆင့် ကပ်တၢဝုခ် ခိုင်ပွင် ကန်း
ထေယဉ်။

(၂) ကအိတ် လွင်မီးမဂ် သုင်ထေထိတ်အဆင့် ထုံး
အေ ထီမအေဂိင်း လွင်မီးမဂ် ထိုင်းမိုင်း ရှမ်း
ဂိုင်းမိုင်း မင်တင်းသိင် အဆင့်သေ ဂိုတ်းသင်
ထေရှမ်းရှင်ယဉ်။

(၃) ချက်တိုင်းဟတ်း လတ်တေ၍ ရှမ်းမိုင်းလိုင်း
အဆုံး၊ ကမိင့်ပြုခင်းတမ်းခွင်လီခိုင်ဝမ်းတေ၍
လိုင်းအဆုံးဖေ၍ရှမ်းရှင်ယာဝ်။

(၄) ထ၍အဝုခင်းလင်ခပ် မူထုံးကင်းဖေ၍ ခိုင်ပွင်
ချေးရ၍ ရှမ်းမိုင်းခပ်လေ ထုံးရှပ်တ၍ခမ်း
ခွင်လီရှမ်းမိုင်း ကသင့်သင့်လိုင်းအဆုံး လွင်
လီမုန်၊ လွင်ပွင်းရှုံ့ခပ်ရှုံ့ပမ်း၊ လွင်ဂမ်းဂံပခမ်း
လိုင်းအဆုံးဂိုတ်းယာဝ်။

(၅) လွင်ကြူးကူပတေ ရှုံ့င်းလေ လွင်ထိပ်မံမခမ်း
ခမ်းမွပ်ဝွင်လိုင်းအဆုံး လူထိုင်းဂြံပ၍ယာဝ်။

(၆) လတ်တေ၍ရှမ်းမိုင်းအဆုံးလှဲသေအံဝ၍၊ ခွင်
လီခိုင်ဝမ်းတေ၍အံ လှဲသေအံဝ၍ကမ်းမင်း
မံပခမ်းတ၍ဝုခင်းတင်လွင်လိုင်းအဆုံး ဂိုတ်းသင်
ယာဝ်။

ပုဂံမ ၉၂

ထုံးဝုခင်းလင်အံ သင့်ခိုင်ကီခွင်လီ ခိုင်ဝမ်းတေ၍
မယထိုင်လတ်တေ၍ရှမ်းမိုင်းအဆုံး ဂခင်းခင်းပ၍ထိုလိုင်းအံ
အင်ဂ၍လုပ်အံအံ၊ ခပ်ရှုံ့ဂခင်းသေ တမ်းလံတီကခမ်း တင်ခေ
ယာဝ်။

(၁) လီမခင်းခင်းလွင်မိးမဂ်ဂူပီလိုင်းအဆုံးလေ ခမ်း
ယမ်း ခမ်းပွတ်းလိုင်းအဆုံး။

(၂) ကရင်းဝိုခင်းခိခင်းကခင်းလံထုင်းဂူပီ။

(၃) လိက်ကလီရင်ခံရူပီ လပ်လုဂ်ကချေခိုင်ခင်
တေၤ။

(၄) လိက်ကလီရင်ခံ ခင် ဂၢ လုဂ် လွဲး မၤယံး
မခင်း။

ပုဂံမ ၉၃

ထုံးတမ်းလုင် မပ်ဂုဂ်း တဂ်းလံ တင်ခေင် လွင်ကူပ
တေသိင်ရၢဂခင်ခင်း ပၤတၢ်ထိုဝ်းခေခံသင့်ခိုင် ခွင်လီခိုင်
ခင်းတေၤသေထိုင်ထုတ်တေၤဂုဂ်းမိုင်းတၢ်ပဂ်းမခင်ပခင်လံ-

- (၁) ကူပတေလပ်လုဂ်လီမခင်ဂိုင်းလွင်မီးမဂ်။
- (၂) ကူပတေလပ်လုဂ်လရင်ငိုခင်း ကိခင်းကခင်း
လံသုင်း။
- (၃) ကူပတေလပ်လုဂ်ကခွခင်ကခွဂ်။

ပုဂံမ ၉၄

ပုဂံလုင်ကံခေင် တုတိယပုဂံလုင်မပ်ထိုဝ်းခံခွင်
လီခိုင်ခင်းတေၤလွဲသေအံၤဝၢ ရေးရၢဂေၤမိဘီထုတ်တေၤ
ဂုဂ်းမိုင်းမပ်လွဲသေအံၤဝၢ ထိတ်စွဲတွင်ထံထိုင်တဂ်းလံခိုခင်း
စွတ်သင်းထင်းတင်ခေင်ယဝ်။

ပုဂံမ ၉၅

ဝုခ်လုင်ဂေၤလှဲ ဂေၤခဲခဲခဲ မီးတၢ်ဝုခ်လေၣ်
ပခ်ဂ့ၢ်ခိၣ်ဂၢ်ခိၣ် မူလုးကသံၣ်သံၣ် လၢဂ်းလေၣ်ခိၣ်ပွၣ်ရေၤ
ရၢၤဂုၤခိၣ်ခိၣ်ခိၣ် နှံပေၤအွၢ်မြိုင်လိၣ်းယၢ်။

ပုဂံမ ၉၆

ဝုခ်လုင်ခဲ တၢ်လဲၣ်တၢ်ဝုခ် လုးဝုခ်လုင်ယၢ်။
တုတိယဝုခ်လုင်ခဲတၢ်လဲၣ်တၢ်ဝုခ် ဝုခ်လုင်သိၣ်ရၢၤခဲ
ယၢ်။

ပုဂံမ ၉၇

တၢ်ဝုခ် လေၣ်ခွၢ်ထုၣ်ဂိၣ်း မူလုးကသံၣ်သံၣ် လၢဂ်း
လေၣ်ခိၣ်ပွၣ်ရေၤရၢၤဂုၤခိၣ်ခိၣ်ခိၣ် လုးဝုခ်လုင်ခဲ တၢ်
လဲၣ်ခိၣ်ခိၣ်ခိၣ်ပခ်ယၢ်။

ပုဂံမ ၉၈

မူလုးကသံၣ်သံၣ်လၢဂ်းလေၣ်ခိၣ်ပွၣ်ရေၤရၢၤဂုၤခိၣ်ခိၣ်
ခဲ ခဲတၢ်ဝုခ်သိၣ်ယၢ် မူလုးပၤခိၣ်တုၣ်ဂၢ်လေၣ် ခွၢ်လိၣ်ဂုၤခိၣ်
ခိၣ်ခိၣ်ခိၣ်ခိၣ်ခိၣ်ခိၣ် တၢ်လဲၣ်ခိၣ်ခိၣ်ခိၣ်ခိၣ်ခိၣ်
ဂၢ်ခိၣ်ခိၣ်ခိၣ်ခိၣ်ခိၣ်ခိၣ်ခိၣ်ခိၣ်ခိၣ်ခိၣ်ခိၣ်ခိၣ်ခိၣ်

ပုဂံ ၉၉

ထုံးတမ်းလုပ်အံ့ ကပ်တင်းဖွဲ့ရှုခွင်လီ ခိုင်ခံ
တော်သေယဉ် မူထုံးကသင့်သင့် လွင်ကမ်းထော်စိုင့်ပွင်ရေး
ရ၊ ရုန်းမိုင်းခင်ဂါလုပ်အံ့ ဖွဲ့ရှိုတ်းလံယဉ်။ ထိုဝ်သေ
အံ့မူထုံးရှပ်ဂမ်းခိုင်ခံတော်ထိုဝ်းအံ့ ဖွဲ့ရှိုတ်းသေ
ခံတင်လံဂေါ့ရှပ်ဂမ်းထိုဝ်းအံ့ယဉ်။

မင်း ၇

ထုံးစံရင် ကြား

ပုဂံမ ၁၀၀

ထုံးကြားထိုင်းနှင့် တွင်းအင်မူပုတို့ ထိုင်းနှင့် ငြိမ်း
ငင်ရှင် မင်းသေ တင်းလဲလီရင်ကြားယဉ်-

(၁) လွင်ဒိတ်စေ၍ ဂင်ပခင် ကဆိတ် သုပ်သေ
လိတ်။

(၂) လွင်ဒိတ်စေ၍ ဂင်ပခင် လွင်လီဝိခင် ရှမ်း
ငြိမ်းဂခင် ရှမ်းဝခင်ရှမ်းမိုင်း။

(၃) လွင်မုင်ယိုခင်း တၢမင်းပခင် အရှင် ကရိန်
တ တီကပ် ကရေး ပခင်ကပြိတ် ရေၤအခင်
ပုနှင့်ဝိလှ်တင်းထိတ်းခခေ။

- (၄) လွင်နှိတ်းသင် လပ်လုဂ် လွင်ဂုခ်းမိုင်း ခင်
ဂခ်းလိပ်းခေန် ပိခ်းလ်ဂျိုင်ဂေါ် နှိမခ်း
ပေယပ်ဂခ် လူးဂခ်။
- (၅) လွင်ပခ်ပင်ဂျု ခင်နှိုင်ဂုခ်းဝခ် ဂုခ်းမိုင်း
နှိုင်တုင်းထွံ ယိပ်းဂံလွံးမးကြိုးကူပတေ။
- (၆) လွင်လီရင်ကြိုး လိပ်းသေးကချ် ကူပတေ
ရှေ့ မိဂ် ပုံခေန် တွဲခေ ဟခ်းတု လူထု
ဂုခ်းမိုင်း။
- (၇) လွင်ခွင်ပခ် ကယူခံလေ လွင်ခွင်ပခ် ခုခံတွပ်
လုခိုခ်း တီအမုလိပ်းခေန် လွံးခင် ကြိုး
ကူပတေ သေ။

ပုဂ်မ ၁၀၁

တီလုံးကြိုးလိပ်းခေန် အပ်လုံးသေလင် တဂ်းလ်
လီရင်ကြိုးယပ်။ တီလီရင်ကြိုးခေန် လွံးခင်ကြိုးကူပတေ
သေတဂ်းလ်မီး အခွင်ထုဂ်လီရင် လွတ်လွတ်လပ်လပ်ယပ်။

ပုဂ်မ ၁၀၂

ပုခ်းတု လုဂ်သိုဂ်းဂုခ်းမိုင်းခပ်လိပ်းခေန် လုံး
ကြိုးသိုဂ်းထွံ ဂိုတ်းလ်ယပ်။

ပုဂံမ ၁၀၃

လုံးတြား သိင်္ဂါ ဂဏ်ဝဏ်းလိုင်းအဖွဲ့ လုံးအင်
ကုပတေသေဇ္ဇာ နှိတ်းလံယဝ်။

ပုဂံမ ၁၀၄

တီလီရင်တြား လုံးတြားလိုင်းအဖွဲ့ တဂ်းလံသုင်း
တိုင်းလိဂ်မအ်ယဝ်။ သင်ဝါလုဂ်လိုင် လိဂ်ဂုဏ်းဂိုဏ်းမိုင်းကဏ်
သိင်္ဂါအဖွဲ့ သုင်းလံယဝ်။

ပုဂံမ ၁၀၅

လုံးတြားသူဂိုဏ်းမိုင်း၊ လုံးတြားချာဂ်၊ လုံးတြား
မိုင်းလေတိုင်းမဂ်၊ လုံးတြားအေပိင်းမဂ်၊ လုံးတြားပွဂ်လေ
ဂှ်လုံးဝဏ်မဂ်၊ လုံးတြားအ်သိုဏ်းလေ လုံးတြားသိင်္ဂါဂဏ်
ဝဏ်းမဂ်လိုင်းအဖွဲ့ လုံးအင်ကုပတေ လုတီတေဂ်ဂုဏ်းမိုင်း
ပဂ်းမအ်ပအ်အဖွဲ့ မီးကဗုင်လီရင်ယဝ်။

ပုဂံမ ၁၀၆

လုတ်တေဂ်ဂုဏ်းမိုင်းအဖွဲ့အင်ခွင်လီခိုင်ဝဏ်တေဂ်
တင်သုင်းအင်းလရင်းလိုင်သိင်္ဂါ တင်တုဂ်လုတ်တေဂ်ဂုဏ်း
မိုင်းအဖွဲ့ လိုဂ်မံတင်မိုဏ် ပိအ်လုံးမဂ်ပါးတြားသူဂိုဏ်း ဂုဏ်း
မိုင်းယဝ်။